

FINACONT ADÓ HÍRLEVÉL

Kapcsolt vállalkozási viszony létrejötte, bejelentési szabályok

Kis Gábor

„Az **első ilyen szabály** az adóhatóság tájékoztatását szolgálja, ugyanis a változás szabályai szerint **kell bejelenteni az adóhatósághoz a kapcsolt vállalkozásnak minősülő másik személy** nevét (elnevezését), székhelyét (telephelyét) és adóazonosító számát az **első szerződéskötésüket követő 15 napon belül**, valamint a kapcsolt vállalkozási viszony megszűnését a megszűnést követő 15 napon belül.”

A gyakorlati életben gyakran okoz fejtörést a vállalkozások közötti **kapcsolt viszony meghatározása**. Ennek oka egyrészt a jogi háttér szabályozás összetettsége, hiszen több jogszabályt együttesen szükséges vizsgálni, másrészt a szükséges információk rendelkezésre állásának hiánya.

A társasági adóról szóló törvényben szereplő fogalmi meghatározás 2010. január elsejétől a következőket tartalmazta:

Kapcsolt vállalkozás

a) az adózó és az a személy, amelyben az adózó - a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával - közvetlenül vagy közvetve többségi befolyással rendelkezik,

b) az adózó és az a személy, amely az adózóban - a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával - közvetlenül vagy közvetve többségi befolyással rendelkezik,

c) az adózó és más személy, ha harmadik személy - a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával - közvetlenül vagy közvetve mindkettőjükben többségi

befolyással rendelkezik azzal, hogy azokat a közeli hozzátartozókat, akik az adózóban és a más személyben többségi befolyással rendelkeznek, harmadik személynek kell tekinteni;

d) a külföldi vállalkozó és belföldi telephelye, valamint a külföldi vállalkozó telephelyei, továbbá a külföldi vállalkozó belföldi telephelye és az a személy, amely a külföldi vállalkozóval az a)-c) alpontban meghatározott viszonyban áll;

e) az adózó és külföldi telephelye, továbbá az adózó külföldi telephelye és az a személy, amely az adózóval az a)-c) alpontban meghatározott viszonyban áll.

A korábbi definícióhoz képest a 2010-ben életbe lépő meghatározás egyik legfontosabb változása a c) pont, melynek értelmében 2010. január 1-től azokat a hozzátartozókat, akik az adózóban és a más személyben többségi befolyással rendelkeznek, harmadik személynek kell tekinteni. A másik fontos változás az e) pontbeli szabályozás megjelenése, mely a külföldi telephelyekkel kapcsolatos. Így 2010-től tehát olyan cégek is a kapcsolt vállalati körbe

tartozhatnak, akik **ezt megelőzően nem számítottak kapcsolt vállalkozásnak.**

1. példa: „A” cég egyedüli tulajdonosa Férj, „B” cég egyedüli tulajdonosa Feleség. Az „A” és „B” cég 2010. év előtt nem minősültek kapcsolt vállalkozásnak, azonban 2010-től már igen.

2. példa: „A” cégben két testvér a tulajdonos már 2004 óta, és „B” cégben is ugyanaz a két testvér tulajdonos 2008 óta. Ez esetben az „A” és „B” cég egészen 2008-tól napjainkig végig kapcsolt vállalkozási viszonyban voltak egymással.

Látható, hogy a 2010-től hatályos rendelkezés szerint a kapcsolt vállalkozási viszony fennállása a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseire hivatkozva a szavazati jogok többségével való rendelkezéshez, illetve a vezető tisztségviselő, felügyelő bizottsági tagok többségének megválasztásához kötött.

A Ptk. szerint **többségi befolyás** az olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy vagy jogi személy (befolyással rendelkező) egy jogi személyben a szavazatok több mint felével vagy meghatározó befolyással rendelkezik.

A befolyással rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben **meghatározó befolyással**, ha annak tagja vagy részvényese, és

a) jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelőbizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására; vagy

b) a jogi személy más tagjai, illetve részvényesei a befolyással rendelkezővel kötött megállapodás alapján a befolyással rendelkezővel azonos tartalommal szavaznak, vagy a befolyással rendelkezőn keresztül gyakorolják szavazati jogukat, feltéve, hogy együtt a szavazatok több mint felével rendelkeznek.

A kapcsolt vállalkozások közötti ügyletek esetében azonban - összhangban a nemzetközi gyakorlattal is - szükségessé vált azon tranzakciókra vonatkozóan is a szokásos piaci ár elve szerinti adózás megkövetelése, ahol a felek a korábbi fogalomrendszer szerint nem minősülnének kapcsolt vállalkozásnak, azonban az ügylet a felek közötti valamely speciális kapcsolódás, függés miatt mégsem tekinthető teljesen független körülmények között, piaci alapon létrejöttek. Erre tekintettel **2015. január 1-jei** hatállyal a kapcsolt vállalkozás fogalma kiegészült azzal az esettel, ha a felek között **személyében azonos ügyvezetésen keresztül** megvalósul a döntő befolyás a gazdasági társaság üzleti és pénzügyi politikára.

A jogalkotói akarat érvényesülése érdekében a fogalmi meghatározás tehát kibővült egy új, f) ponttal, amely szerint **kapcsolt vállalkozásnak minősül az adózó és más személy, ha köztük az ügyvezetés egyezőségére tekintettel az üzleti és pénzügyi politikára vonatkozó döntő befolyásgyakorlás valósul meg.**

Az adóhatóság álláspontja szerint az ügyvezetés egyezősége minden olyan esetben fennáll, amikor két, vagy több jogi személyt ugyanaz a személy önállóan képvisel vezető tisztségviselőként. Megvalósulhat továbbá az ügyvezetés egyezősége akkor is, ha két jogi személy képviselőjére egyaránt ugyanaz a két magánszemély jogosult együttes aláírási joggal.

1. példa: „A” kft. ügyvezetője két magánszemély, akik együttesen képviselik a társaságot. Az ügyvezetők egyike önállóan képviseli a „B” kft-t is. Az „A” és a „B” kft. nem minősülnek kapcsolt vállalkozásnak, mert a „B” kft. ügyvezetését is

Az adótörvényekre, illetve a kapcsolódó egyéb jogforrásokra vonatkozóan a különböző értelmezésekből eredően eltérő gyakorlatok, eljárások, adózási módszerek létezhetnek. A fentiekben leírtak tájékoztató jellegűek, azokat a konkrét jogesetekben mindenki csak a saját adókockázatára használhatja fel. Az egyes ügyekkel kapcsolatosan további adóhatósági vagy egyéb államigazgatási állásfoglalás - a teljes bizonyosság nélkül - tovább csökkentheti az adókockázatot.

ellátó magánszemély nem tekinthető olyan ügyvezetőnek, aki egyedül képes lenne döntő befolyást gyakorolni mindkét társaság döntéseire.

2. példa: „A” kft. képviselőjét két magánszemély látja el önálló képviselői joggal. A magánszemélyek egyike egyúttal „B” kft. önálló képviselői joggal rendelkező ügyvezetője is. Ebben az esetben a két kft. az említett magánszemélyre való tekintettel **kapcsolt vállalkozásnak minősül.**

3. példa: Ha „A” és „B” kft-t ugyanaz a két magánszemély képviseli, mindkét társaságban együttes képviselői joggal, akkor a két társaság vonatkozásában megvalósul az ügyvezetés egyezősége, és ezen keresztül a **kapcsolt vállalkozási viszony is.**

Mivel a társasági adóról szóló törvény csak a társasági adóra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza, ezért szükséges volt az adójogviszonyok keretét alkotó **adózási rendjéről szóló törvénybe is beiktatni a kapcsolt vállalkozások fogalmi meghatározását.** A fogalmi meghatározás – és annak időközi változása – teljes egészében követi a társasági adóról szóló törvényben foglalt rendelkezéseket.

Az **adózási rendjéről szóló törvény** több szabályt is tartalmaz a kapcsolt vállalkozókra vonatkozóan, kitérve azon bírságtételekre, amelyek az egyes kötelezettségek elmulasztása esetén léphetnek életbe.

Az **első ilyen szabály** az adóhatóság tájékoztatását szolgálja, ugyanis a változás szabályai szerint **kell bejelenteni az**

adóhatósághoz a kapcsolt vállalkozásnak minősülő másik személy nevét (elnevezését), székhelyét (telephelyét) és adóazonosító számát **az első szerződéskötésüket követő 15 napon belül**, valamint a kapcsolt vállalkozási viszony megszűnését a megszűnést követő 15 napon belül. Lényeges eleme ennek a kötelezettségnek, hogy a kapcsolt viszonyt **csak akkor kell bejelenteni, ha a két fél egymással szerződést köt.** Szerződéskötés hiányában akkor sincs bejelentési kötelezettség, ha a kapcsolt viszony fennáll. Amennyiben azonban a kapcsolt viszonyt be kell jelenteni és ezt elmulasztja az adózó, a mulasztási bírság általános mértékében részesülhet, amely magánszemély adózó esetében 200 ezer forintig, más adózó esetében 500 ezer forintig terjedhet.

A **második szabály** a készpénzforgalom korlátozására vonatkozik, mely az általánostól eltérő, szigorúbb szabályt fogalmaz meg arra az esetre, **ha a készpénzszolgáltatás teljesítése kapcsolt vállalkozások között történik.** Ilyen esetben ugyanis az 1 millió forintot meghaladó értékben teljesített készpénzszolgáltatást kell bejelenteni (független felek esetében ez az értékhatár 2 millió forint). A bejelentést a készpénzfizetés napjától számított 15 napon belül a vevőnek, a szolgáltatás igénybe vevőjének kell megtennie. Ennek elmulasztása esetén a kötelezett a már fentebb említett általános mértékű mulasztási bírságban részesülhet.

Hírlevelünk általános jellegéből adódóan az abban foglaltak személyre szabott értelmezésével kapcsolatban keressék munkatársainkat.

Az adótörvényekre, illetve a kapcsolódó egyéb jogforrásokra vonatkozóan a különböző értelmezésekből eredően eltérő gyakorlatok, eljárások, adózási módszerek létezhetnek. A fentiekben leírtak tájékoztató jellegűek, azokat a konkrét jogesetekben mindenki csak a saját adókockázatára használhatja fel. Az egyes ügyekkel kapcsolatban további adóhatósági vagy egyéb államigazgatási állásfoglalás – a teljes bizonyosság nélkül – tovább csökkentheti az adókockázatot.

Bármely kérdés esetén forduljon hozzánk bizalommal!

Kis Gábor

FINACONT Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
H - 1062 Budapest, Aradi utca 16. II. em. 2.
Tel: +36 1 345 0092
Fax: +36 1 345 0093
Mobil: +36 20 945 5040
E-mail: gabor.kis@finacont.com
Web: www.finacont.com

Az adótörvényekre, illetve a kapcsolódó egyéb jogforrásokra vonatkozóan a különböző értelmezésekből eredően eltérő gyakorlatok, eljárások, adózási módszerek létezhetnek. A fentiekben leírtak tájékoztató jellegűek, azokat a konkrét jogesetekben mindenki csak a saját adókockázatára használhatja fel. Az egyes ügyekkel kapcsolatban további adóhatósági vagy egyéb államigazgatási állásfoglalás – a teljes bizonyosság nélkül – tovább csökkentheti az adókockázatot.